

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

912. Quænam sint causæ justæ & legitimæ, quæ unioni faciendæ intervenire necessariò debent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

in instrumento, quæ tempore actûs verifimiliter intervenire non poterit, ut Felin. in c. sicut. de re judic. n. 26. & 27. Mascard. de probat. concl. 1321. n. 1. Menoch. de præsump. l. 3. præsump. 132. à n. 28. parte nimirum opponente, ut Felin. loc. cit. n. 28. Menoch. loc. cit. n. 35. Mascard. n. 19. apud Garc. tamen pro decreto vel actu Judicis, in quo enunciatur solemnitates, præsumatur, quod omnia solemniter sint acta, nisi contrarium probetur, c. in præsentia. de renunc. l. etsi præses. c. de prædiis minorum. Felin. in c. quoniam contra. n. 37. & Decius ibid. n. 187. Menoch. de præsump. l. 2. præsump. 75. n. 12. Mascard. loc. cit. n. 31. quos textus & AA. cum plurimis aliis citat Garc. cit. n. 125.

4. Sublimitat tamen eandem limitationem secundam Garc. n. 126. quod ea intelligatur, quando causa & solemnitates requisitæ nominatim & in specie exprimuntur: secus, si in genere, pro quo citat Paril. conf. 12. n. 58. vol. 2. Menoch. de præsump. l. 2. præsump. 75. n. 22. Oldr. conf. 262. n. 4. Practicab. Rotæ ubi ante, & plures alios contra Aymon. de antiq. temp. p. 1. section. queritur. n. 9. & 14. Baldû & Paul. in l. cum hi. §. si prator. ff. de transact. n. 2. & alios apud Garc. n. 127. & 128. tenentes quod præsumatur etiam pro decreto, etiam in genere exprimantur solemnitates, dicendo in communi: *causa cognita*, vel *juris solemnitate servata*. Quas tamen sententias ita conciliat Garc. n. 130. ut prior procedat, quando solemnitates enumerantur à Tabellione seu Notario in instrumento decreti; eod quod aliàs Notarius videretur scripsisse ut Judex, & non ut testis. Secunda procedat, quando enunciatio solemnitatum fit solum in genere ab ipso Judice.

5. Sublimitat secundò n. 135. ut dicta doctrina, quod præsumatur pro decreto Judicis, in quo enunciatur solemnitates, non procedat in Executore & Judice delegato ad faciendam unionem. Pro quo citat Agid. decis. 377. & 617. & Practicab. Rotæ. loc. cit. Item Puteum decis. 144. n. 4. l. 2. qui unâ cum Rota decis. 193. n. 4. p. 2. diversè. Sic distinguat regulam illam, quod præsumatur pro decreto Judicis, ut procedat in Judice ordinario generali, secus in speciali ad certum actum deputato. Contra quam secundam sublimitationem obiectum vide dilutum ab eodem Garc. à n. 136.

Quæstio 911. An præter causam justam requiratur ad valorem unionis ejusdem causa cognitio?

Respondeo affirmativè: sive ad hoc, ut unio non solum licitè, sed & validè fiat, requiri dictam cognitionem, & diligentem inquisitionem factam ab Ordinario; cum non sit aliter ei concessa potestas, quam præmissâ illâ cognitione & inquisitione. Lott. l. 1. q. 28. n. 146. Castrop. de benefic. d. 6. p. 12. §. 2. n. 20. Barbof. juris Eccles. l. 3. c. 16. n. 39. citans Sanch. in decalog. l. 7. c. 29. n. 161. Ventrigl. cit. §. 2. n. 26. Corrad. pr. benefic. l. 2. c. 15. n. 78. & c. 3. n. 99. argumento Clem. sin. de reb. Eccl. Quin & quando unio fit necessitatò, & principaliter à Pontifice, non prius is ad hujusmodi unionem procedit, quam causâ diligenter in S. Congreg. Concilii, sive Episcoporum fuerint examinata, licet aliàs posset pro libitu sine tali cognitione ad unionem procedere. Corrad. cit. c. 3. n. 91. sic etiam ait Barbof. loc. cit. si Papa unionem facit, exigitur, ut etiam de causa inquiratur in partibus, aliàs unio revocabitur. Idem ait Azor p. 2. l. 6. c. 28. q. 14. ubi: *quantvis nec*

Papa soleat Ecclesias conjungere, nisi prius Ordinarii committat, ut de causis cognoscant, & ad eum referant. Imò in Francia, ut Rebuff. Ecclesiarum conjunctiones, etiam auctoritate Apostolica facta, causâ non cognita & expressâ, minime recipiuntur, & quod in supremis regni curiis irritè judicantur, non quòd Laici de causis Ecclesiasticis jure queant cognoscere & judicare; sed quòd tales uniones subreptitiâ credantur. Sic, & non aliter committitur à Papa delegato seu executori, ut si vocatis vocandis repererit, causas esse veras, faciat unionem. Garc. cit. c. 2. n. 135.

Quæstio 912. Quanam sint cause justæ & legitime, quæ unioni faciendæ intervenire necessario debent?

1. Respondeo primò: Causa, sine qua fieri nequit per inferiorem Papâ unio, duplex est, nempe necessitas, vel utilitas Ecclesiæ. Azor loc. cit. Lott. cit. q. 3. n. 142. Ventrigl. cit. §. 2. n. 21. Castrop. loc. cit. n. 19. Garc. loc. cit. n. 108. Barbof. loc. cit. n. 37. juxta c. exposuisti. de præb. sit ad dictas binas causas ferè revocantur ceteræ, quarum plures adducunt Gregor. de benefic. c. 20. n. 14. Per. de Perus. de union. c. 3. Fusc. de visitat. l. 2. c. 26. & c. apud Garc. n. 109.

2. Respondeo secundò: Non sufficit autem ad valorem unionis simplex necessitas vel utilitas; sed requiritur evidens ac præcisa, quæ excludatur quæcunque dubietas, juxta cit. c. exposuisti. ubi dicitur: *si evidens necessitas, vel utilitas id exigat*. Lott. n. 143. Ventrigl. loc. cit. citans Molles. in sum. tr. 6. de benefic. c. 14. n. 38. Novarin. singul. concl. cit. de union. concl. 2. n. 2. Corrad. l. 2. c. 15. n. 78. Garc. cit. n. 108. citans Rebuff. in pr. tit. de union. n. 38. Hojed. de incom. p. 2. c. 3. n. 8. Mandol. in reg. 22. q. 4. n. 4. & plures alios Cad. de Luca tamen ad Trid. d. 8. n. 13. ait, causam hanc consistere in necessitate, vel in magna utilitate; ideòque desuper certam non posse statui regulam, cuiusque casui applicabilem; cum pendeat ex facti ac singulorum casuum circumstantiis.

3. Respondeo terciò: ad necessitatem spectat, si beneficium vel Ecclesia, cui faciendæ est unio, careat sufficientibus redditibus ad alendum ministerium; sive dum duæ Ecclesiæ aut præbendæ sint ad eòd tenues, ut ad victum duorum Rectorum non sufficiant. Barbof. loc. cit. n. 38. Azor. cit. q. 13. Castrop. cit. n. 19. Ventrigl. loc. cit. n. 22. Lott. l. 1. q. 29. n. 15. ubi: *regula Cancellaria de revocat. union. se non extendit ad uniones factas ex causa necessaria, puta dotacionis, vel augmenti dotis pro sustentatione cultus divini. Et paulò infra eod. n. ubi ait: quavis Rota in Totianâ l. 670. obiter dixerit, modernas regulas completè etiam uniones factas pro dote, & in augmentum cultus divini, tamen si id ad dotem necessariam, augmentumve necessarium referatur, ita ut verè unio sit facta ex causa divini cultus, id minime admittitur. Sic Trident. sess. 21. c. 5. ob paupertatem Parochialium concedit Episcopo facultatem uniendi. Quænam autem, & quando Ecclesia sit pauper aut tenuis, judicandum relinquitur judicio Superioris, seu Episcopi. Barbof. & Ventrigl. l. cit. Illud autem hic observandum ex Lott. n. 143. & Ventrigl. cit. n. 23. quòd hæc causa necessitatis evitatur, & hinc regulariter faciendæ non fit unio, si Ecclesia, cui ea faciendæ, seu Rector cum iisdem redditibus se usque huc sustentavit, nisi fortè incongrua & indecens fuerit sustentatio. Ad eandem causam necessitatis, ut ob illam Ecclesia*

si aliqua uniri possit alteri reducunt, Azor loc. cit. Barbol. & ex eo Ventrigl. si Ecclesia unienda sit ab hostibus desolata vel destructa. c. 2. de religio. domib. Si alteri est vicina, & restant pauci de ejus populo, alio mortuis. c. & temporis. 16. q. 2. Item detrimentum & incommodum populi. c. ad audientiam. 2. de religio. domib. ac denique religionis deformitatem & mutationem temporum, c. 2. & c. fin. §. hostilitatis. 25. q. 1.

4. Ad utilitatem verò spectat, quando propter fructuum tenuitatem non inveniuntur Clerici idonei ad deserendum. Castrop. cit. nu. 19. Azor cit. q. 14. Ventrigl. cit. nu. 23. Barbol. loc. cit. nu. 39. citans Rebuff. de union. nu. 39. Hojed. de incomp. p. 2. c. 3. nu. 8. Ugolin. de off. Ep. c. 25. in princip. nu. 4. juxta c. exposuisti. Ubi etiam illud observandum ex Lott. loc. cit. n. 19. quòd attendendum diligenter sit ad verba unionis; an videlicet dicatur, eam fieri, quia aliàs ibi non possunt ministri commodè haberi (quo casu jam concluditur ad necessitatem, nisi fortè alius cogi possit ad dotandum, vel dotem augendam) an verò dicatur: ut ibi commodius habeantur, vel sustententur; eò quòd id commodius præsupponat satis commodè eo usque sustentari; cum natura comparativi sit supponere positivum, & quòd, ubi unio asseritur facta pro commodiore sustentatione, jam hinc dicatur excludi causa necessitatis, & sub jaceat Regulæ revocatoria. Item augmentum cultus divini. Barb. cit. nu. 39. citans Sanch. in Decalog. l. 7. c. 29. n. 161. Castrop. loc. cit. citans c. ex parte. de Constitut. Trid. sess. 14. c. 9. Unde ait idem Castrop. cum Sanch. alitque ab eo citatis, manifestè constare, quòd ad sit sufficiens causa uniendo beneficia Conventibus religiosorum, dum eorum unione augetur cultus divinus.

Questio 913. An, & quæ præter causam legitimam requirantur solennitates ad faciendam unionem?

Respondeo pro formalitate unionis præter unum intrinsecum, quod versatur in iustitia causæ, requiruntur & aliæ solennitates extrinsecæ, non minùs tamen necessariæ ad ejus valorem. Lott. l. 1. q. 28. n. 142. juncto n. 151. Versanturque illæ circa duo, nimirum circa vocationem illorum, qui lædi possent, & circa tractatum, quo tractatur disquisitio causæ necessariæ ad unionem. Lott. loc. cit. n. 152. Qui tractatus fieri debet in Capitulo, non ob aliud, quàm arctissimam conjunctionem, quam habet Episcopus cum Capitulo suo, cum quo omnia ardua negotia debet expedire, juxta c. novit. de his, quæ sunt à Prelat. sine consensu. cap. Lott. nu. 153. Quapropter jam Legatus, etsi jure Ordinario polleat, faciat unionem, non tamen tenetur ad præmittendum hujusmodi tractatum; cum nulla illi sit communio cum Capitulo, sicut est Episcopo, & consequenter ad nullum tractatum præmittendum tenetur; cum ille tractatus alibi non debeat expediri, quàm in Capitulo. Lott. n. 154. juxta Rotam apud Egid. decis. 513. Verumtamen talem tractatum cum Capitulo non requiritur, sed solum consensum illius, tenent Azor. p. 2. l. 6. c. 28. q. 12. Garc. cit. c. 2. nu. 146. citans Pavin. de pot. cap. sed. vac. p. 2. q. 3. n. 22. Rebuff. in pr. ad reg. de union. gl. ii. n. 2. Boërium, decis. 45. nu. 2. Practicabil. Rotæ c. de union. nu. 8. & Rotam decis. 1. de reb. Eccl. non alien. in antrig. Item Barbol. juris Eccl. l. 3. c. 16. n. 42. ubi: *Tractatus sollemnis requisitus à jure in alienatione rei Eccl.*

P. Leuven. Fori Benef. Tom. III.

clesiastica, non requiritur in unione; cum hæc unio rationem veræ alienationis non subeat. Item Castrop. cit. §. 2. nu. 29. citans plures. Papa tamen minime est obnoxius formæ huic, quæ versatur circa disquisitionem causæ; & si alteri eam committat, ille tenetur formam rescripti simpliciter observare; cum præter illam omnes aliæ solennitates censeantur intervenisse. Lott. loc. cit. nu. 148. citans Abb. conf. 41. n. 3. p. 1. Decium conf. 341. n. 12. sic quoque ait Corrad. pr. benef. l. 2. c. 15. n. 70. & 73. dum recurritur ad Papam (puta Capitulo vel Patrono negante suum consensum ob causam minùs legitimam) pro impetranda unione, Papa supplet omnes solennitates, omnèsque defectus; & sic in hujusmodi unionibus præter Papæ auctoritatem non requiritur alia solennitas, quando nimirum ipsius Papæ auctoritas legitime ac validè fuit interposita, secus si nulliter & subreptitiè. Idem habet Card. de Luca. de benef. d. 45. n. 9. ubi: *Auctoritas Apostolica supplet quasunque alias solennitates, & in specie illam consensus Capituli.*

Questio 914. An, & qualiter requiratur consensus Capituli ad faciendam unionem?

Respondeo: Necessariò requiri consensum Capituli Cathedralis, dum per Episcopum fit unio. Castrop. de benef. d. 6. p. 12. §. 2. num. 24. Garc. cit. c. 2. n. 145. Ventrigl. 10. 2. annot. 8. §. 2. n. 2. Azor loc. cit. Card. de Luca loc. cit. nu. 3. & 4. Corrad. pr. benef. l. 2. c. 15. n. 67. & l. 4. c. 8. n. 23. juxta Clem. si unio. ubi conceditur Episcopis facultas uniendo juxta formam juris, quæ verba intelligunt AA. juxta formam c. sicut unire. & cit. Clem. ubi requiritur consensus Capituli. Ratio jam q. præced. indicat a est, nempe maxima conjunctio Episcopi cum Capitulo, ratione cujus majoris gravioris momenti negotia exigunt tractari cum Capitulo, & de consensu illius expediri. Ventrigl. loc. cit.

2. Ampliatur responsio primò, ut adhuc hodie, dum ex Trid. datur facultas uniendo Episcopis tanquam Sedis Apostolicæ delegatis; adeoque etiam, dum hi uniunt tanquam Apostolicæ Sedis delegati, requiratur hic Capituli consensus, cum, ut dictum paulò ante, Concilium concedat Episcopis facultatem uniendo servatà formà juris, quæ est, ut inter cetera requiratur hic consensus, Garc. loc. cit. n. 157. juncto nu. 158. sic resolutam inquiriens à S. Congregat. contra Nav. conf. 10. de off. Jud. deleg. nu. 150. & Zerol. pr. Ep. p. 2. v. unio. §. 9. Atque ita non videtur subsistere, quòd tradit Garc. cit. c. 2. n. 190. & ex eo Corrad. cit. c. 8. n. 24. quòd in unione faciendâ Seminario ex eodè Trid. non requiratur ipsius Capituli consensus, sed ejus loco fiat hæc unio cum Consilio quatuor deputatorum, quorum duo sunt de Capitulo, & duo de Clero. Contrarium etiam tradit Ventrigl. loc. cit. n. 13. ubi: *declara, quòd ultra consensum Capituli requisitum ad omnes uniones per cit. Clem. in unione faciendâ Seminario requiritur etiam Consilium quatuor deputatorum, duorum de Capitulo, & duorum de Clero, juxta terminos Concilii Trid. sess. 23. c. 18. prout voluisse Rotam, & declarasse S. Congregat. refert Riccius in pr. p. 1. resol. 390. n. 3. Quo etiam spectat, quòd tradit Lott. l. 1. q. 28. n. 155. hæc expressis: si legatus vel Papa committat substantiam unionis ipsimet Episcopo (nisi aliter in forma rescripti appareat necessitas hæc remissa) debet Episcopus adhuc sui Capituli consensum adhibere.*

Go 3

3. Amplia-